

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek

hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kolostor-utca 26. szám alatt.

hova a lap irásaihoz illeti közlemények intézkedései.

Felvétel szerkesztő:

Dr. WEISZ IGNÁCZ.

Készítők vissza nem adhatók.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Idő küldendő az előfizetők pénzék és hirdetések díjai.

Bérmintelen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben havihoz három, vagy
külsőre postai küldetéssel:
Egész évre 7 ft.
Félévre 3 50
Negyedévre 1 75
Külsőre egész évre 20 frank.
Egy szén ára 5 kr. a kapható
a kiadóhivatalban (Egyes Gazdasági
intézményekben)

Hirdetéseket félévtől kezdve a kiadó-hivatalban.

Hirdetési díja:
4 hasznos gúnyos-örv vagy
annak helyén 2 sz. Nagyok és
többesiről hirdetésekért kétféleképpen.
Minden egyes hirdetés
mely után meg költö 20 kr.
Nyitási költségára 10 kr.
Hirdetési és Nyitási díjat
előre fizetendő.

Lapunk a közbeszó őrség miatt
csakis kedden, augusztus 18-án fog
megjelenni.

Házi ezredünk jubileumához.

Másfél százada annak, hogy monar-
chiának — mint oly sokszor azolt — ismét
végezésülje fegyverzetett.

Nagy Frigyes porosz király, Széchenyi
támadta meg és foglalta el, és ebben Fran-
czosziar, mely a monarchia teljes fel-
osztását célozta, támogatta; a bajor vá-
lasztófőjedelmek Magyarországra aspirálva,
Spanyolország és a brandenburgi választó-
fejedelem támogatásba bízza, Magyarország-
szágra tartott igy, betört 1741. július
31-én, elfoglalta Passau fontos várát és
felső Ausztriát fenyegette; a száraz választó
és lengyel király III. Ágost, csakozott a
francia bajor szövetséghez; Spanyolország
Olaszország egy részére aspirált, Sardinia
pedig Lombardia átengedését követelte:
hazánk és a monarchia mindenképp meg-
marad, végleges felosztásnak nézett eljött,
mídonn Mária Terézia 1741. január 21-én
a magyar országgyűlést másfél 18-kára
Pozsonyba összehívta.

Az uralkodó háza az időben bizonyos-
nak hitte, hogy a magyarok, melyhely vala-
mely komolyabb vesztől egy a dynastiát,
elphart, mert Károlyi intézkedések a nemze-
tet nagyobb lálódásra nem bírták, mert
12 éven át nem tartott országgyűlést, nem
választott uradot, hanem kinövezt királyi
helytartót kormányozta az országot és most
a török háború alkalmával is nem
az annyira méltó Pálffy János, hanem né-
met generálisok bízták meg a vezérlelt

és mert a belgrádi béke az általános elg-
telenséggel meg növelte.

Ilyen szomorú viszonyok között hívatta
magához Mária Terézia 1741. szeptember
11-én Magyarországot rendjeit a királyi
várba, hol a királyi székét gyászruhában,
szent István koronájával fején, fogadta a
rendeket.

Mután Bathányi Lajos gróf főcancél-
lár a királyi proclamatiók előadta, a ki-
rályi busan így szólott: „Szomorú és el-
hagyott állapotunk visz irá, hogy előter-
jeszté tegyünk az ellenük intézett meg-
támadásokról; a magyar királyságnak, meg-
támadások és gyermekelőknek tenatár-
sok fokr kérdésben; mindenképp elha-
gyta, egyedül a magyarok hűségéhez és
ők vezetéséhez folyamodom, kérlek a
rendeket, gondoskodniak a végső veszté-
len hatatoson személyt, gyermekek,
koronák és birodalmak biztosításáról” —
és a mison a királyi ajkairól e szavak el-
hangzottak, a rendek köztül szemekkel
egyhangelv kiáltottak: „Éljenek és vé-
rünk!”

És ezen kiáltás visszhangra talált a
háza, a nemzet mindenképp lakásán szűben
és haladéktalanul hozzátart az ország a
katonaság előállításához és rövid idő alatt
100,000 katonára állott beazon a háza, a
nemzet és dynastia védelmére.

Ekkor szervezték és alapították a
brassói 2-ik számú gyalog házi ezred, mely
9 toszokosok magyar megvise harczpók
főispábjól alkíva, parancsnokul Ujváry
László fő uradot magyar főurat kapta.
Az ezredet, miként lapunkban kivonat-
san közölt történet igazolja, alapította ő
minden csatában részt vett, hősiességének

számos bizonyítékát adta, mert is maga az
ezred és annak tagjai számtalan elismeré-
sben és kitüntetésben részesültek.

Városunk házi ezredét különösen ki-
emelni és kitüntetni az, hogy királyi vá-
lakóid mindig becses, testvéri szeretetben
tudott élni, és hogy ezredünk és városunk
lakossága között soha egyenetlenség elő
nem fordult.

Ezért csak kedves kötelességgel teljesít
Brassó város, mind szerzett házi ezred-
től fennállásának 100 éves megünnepe-
lése alkalmából 600 ft. a lapítvánnyal járul
az ünnep megörökítéséhez, mely 600 ft.
kamajta évenként a legértékesebb legény-
nek lez kiküldetésére, és hogy a legény-
ség megvédéséről is elrendelte.

De míg ez a város közügye részéről
történik, addig hisszük és meg vagyunk
győződve arról, hogy házi ezredünk mit
jubileum városunk minden egyes lakója
szívevel-lelkével részt vesz, mert tudjuk
hazánk van annak, hogy míg egyetér-
s a háza lakosai tiszta tudatában vannak
annak, hogy ezred ezred minden fát, a leg-
szorosabb vértől, haszartozott és hűség
csatáján a hűség, addig meg az ezred
is bizottság, mint az előfizet igazolja,
jól tudni, hogy egyetért és legfőbb feladata
a háza, a nemzet és a dynastia védelme.

Míg szerzett ezredünk ezen édes, szent
tudatát ápolja szívében és nehé, de dicő-
sége vezető kötelességgel teljesíti, díjat és
virágözög hazánk és nemzetünk javára!

Dr. W. I.

Belföld

Az Ugron-Légyben legyben a mentelmi
bizottság az hadárta, hogy nem látja

TÁRSASÁG.

A brassói házi-ezred története.

150 éves fennállásának megünneplése alkalmából.

A „Brassói” ezered története.

(Vége)

1830. augusztus 28-án érkezik az ezred
3. századja Varsóba, hol a bűró Urményi
divíziójára tartották be 1825-ben meg mindig
Olaszországban van a pedig, minál annak
mar legutóbb városát bejárta: Palernóban, hol
a szomorú hírrel vezzi I. Sándor haláláról, és
az ezrednek 1814. óta találkozás volt. Az ezred
a kitűnő patronus Tuganorogon a Krimben
hínytt el november 18-án (kétlet) itál-
sában szent). Perucca csatáján az alkalmából
elrendelte, hogy a 2. sz. ezred örök kökre —
emelkedni azon igaz birtási szeretetnek,
mely az az elhunyt uralkodóhoz fűzte: az I.
Sándor orosz czár nevé viselje. Egyezmind
5 kettő gyalog rendelt, mely idő alatt a
közvetlen gyászápoló tartara. Az orosz nagy-
koronás király-alkalmából tartott, me-
lyen az ekkor grófjánál teljes parádában,
a tisztek pedig gyászszalagjal karjukra, vették
részt. De nemcsak kisk jelleken, hanem
melyen szívében is gyászolta az ezred feled-
hetlen patronusát, kinek emlékező az ezredet
halt tetteit dicsősége s egy nagy számú ki-
tűnések s fejedelmi ajándékok is követték.

Könyven érhető az az az öröm, melyet
az ezred az I. Miklós czár nagybecsű ajándék
fogadta: az elhunyt I. Sándor erdresi uniformi-
st, ugyanaz, melyet a meghódított azon időben
viselt, melyekben ezredünk védték saját
seme előtt oly gyakran láta harcolni, és
csodálat és bábeli ártás a melyt mind el
mai napig őriz — igaz becsülettel az ezred
közötti díszes örzékgéregében.

1827-ben mond becses 6 évi ott tar-
kósítás után az ezred Olaszországban a
annak örök kök egye, a szépségben buja
partjáról Napolyunk: Zárbá a vitorlák.
1809-ban Magyarországban júnus vissza
és pedig a 2. és 3. században júnus 6-án
indult el. Vidéke országban dicsőített, mely-
lyet elhamarkottak. Konjunkt a General Go-
vernour becsületjéről, melyet az alkalmával az
ezredre írték, a következőket: „... Das
treifliche Aussehen dieses Regimentes, seine
militärische Haltung, der gute Geist, welcher
es beecet und die bei jeder Gelegenheit be-
obachtete Manneszucht haben es in dem gan-
zen Lande beliebt, die geschätzte Uniform
zu tragen. Im Herrn Sankt und Oberoffizier ha-
ben durch seine Denkmäler und unermüde-
liche Eifer sich eine besondere Anspiche auf die
beibehaltene Manneszucht erworben“... stb.
Végül: „... Ich ersehe, meine Genossen dem
braven Regimente würdlich bekannt zu
geben.“

Innen kezdve 1848-ig az ezred életében,

melyet nevezettől a harez és harez teszen,
nevezetesen események alig adják elő ma-
gukat. Am az a békében is, mely 18 érig
tartott, méltán érdemelte ki az ezred azt a
szerepet, melyt is ott, különösen ál-
malomhelyen osztályvezetője jött a méltán, mert
50-éves és mindig jólle az bészégekkel
küdelten, harez és harez hiányában is a
háza a annak polgári diéta és vagyona his-
tóriássá, megalkalmasa.

Igy több alkalommal teszen hasznos szol-
gálatokat társaságjegy esztében, sőt még a
harez Sobri harminaféltét és retgetté ban-
daja üdözlésében is sikerrel szolgált a polgári
hadakosság, szintegy tapasztalásnak méltó
több ilyen az azon időben harez megvise res-
tauratórt és kóvatalozásnak is közre.

1806-ig valamely tényleges titkóleben
nem tette részt, inkább csak cirkál elenés-
ges területeken, mind 50-ben Olaszországban
és 64-ben Daniában, hol eltappe szolgálatokat
végzett.

60-ban találkoznak újra a harez és kú-
dát esztélyében az ezredet: a porosz há-
borban, mely nem oly régi kelőt, hogy az
annak történetét és részleteit elmondanunk kel-
lene. Jól tudotak az okok, a melyek azon
fajdalmas vesztégeknek, melyek hadseregük
két érák, okozták voltak. Nem a személyes
bátorság, nem a haddi erőnyök hiánya, nem a
csapatok felgyűlésmentesége tétök, hogy vi-
seltünk kizsábolt a szerencse elphartott, hanem

más, azokon kívül fektő okok: hiányosságok,
melyek azót megzavarták, pótlótlak. Az ez-
red azonban meg ezen eszenetlenség habország
is búszón emlekezhet vissza.

A trautsonnal nap fényes legyőztetése a
6. 2. ezred nevezet, kiválónan van fűzte.
Itt kitűnő volt az ezred: itt mutatott, szemben
a tulvony elözet, óriási veszté-
gök árák, hogy 60-át már birtást és dicősfégek,
történetek, melyek mindkét minden lapi hádi
erőnyemen gadg voltunk tanusított; melynek
mindkét lapi bízottul szolgált a jóró nagy,
figgő eseményeire; arra nézve, hogy a háza
és annak nagysága: az egyetlen, szemmel
mely, ezrednek hadifalkák ezreit luge-
gázvák.

Mert ezen kitűnősebbek gadg ezred a
miénk. 1871-ben jött körülné a ezred idő
alatt megmutatta, hogy méltó volt azon zai-
völés fogadtására, melyben megérezkedés
részesült a méltó azon rokonszenre, melyben
részesült ma a mely kiserő fagy, mídon a
napokban őszinte fájalmunkra körünlők
lázvák.

E rokonszervi létezésnek tessék ráve-
nyet, hogy az elmondottakhoz meg azon esze-
ményeket is felmunkoltak melyek az ezred tör-
ténetét itálmánk az elöztölt 20 érv köröteben
kieszték. Mert milyen és mely lehet valamely
ezrednek története: békében? S mi jelleme-
ző azt méltóban, mint az elismerés és mélt-
társaság, melylyel viselőnek azon város la-

Szám 4913./1891. polg.

Birtokrendezési hirdetmény

Közhírré teszem, miszerint a m. kir. áll. lankincstár felserenak a skóri volt urbéresek, az ottani Straza, Halmagy, Gungu és Voleu birtok családok és a nem nemes volt határköz apróság ellen a skóri erdek és legelők irányítása, illetőleg urbéri szabályozása s illőre oktatása iránti perben az előmunkálók megkezdése, jelesen az erdekelt felek képviselőinek rendezése, működő mérnök megválasztása és költség előirányzat elkészítése végett tárgyalási hatástanul a helyszínre, azaz Skóra községbe 1891. évi október hó 19. napjának délelőtti 9 óráját tűztem ki, melyre az erdekelt feleket azaz illeken meg, hogy kimaradnak a kitűzött tárgyalás megkezdését nem akadályozandja.

Brassó, 1891. évi július hó 30. án.

A kir. törvényszék nevében:

Vity József.

eljáró kir. törvényszék bíró.

56) 2—8

TANCZTANÍTÁSI JELETNÉS.

A viágghira pasztító

TORD-TRIFE

kiirt patkányt, egeret és mezei vakondot anélkül, hogy más háziállatnak kárt okozna, mivel semminemű mérget nem tartalmaz.

Egy csomag ára 50 kr.

Egyedül raklár Brassón

I. L. és A. Hossheimer uraknál
nagykereskedők.

(47)

1—4

TANCZTANÍTÁSI JELETNÉS.

Hirdetések

felvételnek
a kiadó-hivatalban.

TANCZTANÍTÁSI JELETNÉS.

Alulírott van szerencsém a m. é. közönség becses figyelmére hozni mincirint ez ídélyt:

táncziskolám

augusztus hó 15-én megnyitom.

Birtokviszonyok minden időben eszközölhetők: Csepelutca 46. sz. n.

Tanítás 18 óra teljes 3 hó. Tandj 12 ft.

Nagyérdemű közönség!

Mintán városunkban annyi időn át és keresen tartottam, nemkülönben Budapestben a m. kir. operaház balettmesterével, mintára a legelőbb fővárosi táncvezetőket követem, ugyanígy a legmagasabb körökben valamint számos leányiskolák a más intézetekben a legmagasabb sikertel és elismerés mellett működtem, azaz kellemes helyzetben vagyok, hogy t. tanítványaimat a legszakosabb francia táncmod szerint oktassam, e lére a legmagasabb igényeknek is teljesen megfelelhetek.

Magam a legnagyobb közönség becses pártfogásába ajánlom, maradok teljes tisztelettel

Fiedler Ferencz,

án 7. a. n. t.

(44) 2—2

Lootz J. F.

Brassó

Vár-utca 55. sz. a.

állandó raklár tart. kitűző és kipróbált legfinomabb minőségű Portland cementből, Roman cementből és szobapadokat lakból

szép, világos sárga színben.

Cementtevéők, kik vagonszárm vásárolnak, gyári árban részesülnek.

(8) 13—18

Fejettörő

Legjobb türelmi játék 176 feladat.

Nagyon érdekes és nagyon hasznos.

Ára 35 kr.

Kitűző és kipróbált legfinomabb minőségű Portland cementből, Roman cementből és szobapadokat lakból

Készítéskor minden időben eszközölhetők: Csepelutca 46. sz. n.

Tőkepénzesek,

kik vagyonukat legelőnyösben és biztosan elhelyezni óhajtják,
lelkiismeretes tanácsért folyamodhatnak

Adler L. Jakab

bank- és váltóházához
Brassó, főtér 1. sz.

(58) 2—6

Alapított 1858-ban.

Ő császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítója.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

Első magyar

gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntőde

BUDAPESTEN, VII. Rottenbiller-utca 66. szám

A legmegelőbbben ajánlva a nműltőségű helyiüg. úrnak 1889. évi január 13-én 82,302 II. szám alatt az összes törvényhatóságokhoz kibocsátott körrendeletével.

E kegyes körrendeletből vagyunk bírák ide iktatni a következőket:

Walszer Ferencz tűzoltószerek-gyára a magyar országos tűzoltó-szervezet jelentése szerint legelőbb volt, ki a rendszeres tűzoltás megkezdésének és a szervezett tűzoltóságok létesítésének kezdetét fogva nagy előmozdításra és egész oldalánál szon fordított, hogy a rendszeres tűzoltás igényeinek gyakorlati teljesítésénél mindenekelőtt megfelelő tűzoltó gépek és tűzoltási felszerelések készítésén; gyártmányainban ma már oly tökélyre vitte, hogy azok győzelemesen állottak ki a versenyt a külföldi legelőbbek gyárak hasonló gyártmányaival és maga

Támogatva ezen megítélés ajánlatára a nműlt. belügyminiszter úrnak s hivatkozva a múlt ében a minden községben szervezendő tűzörtségnek az előírás szerint tűzoltószerekkel kötelezett telt ellátására részleltetésre szállított egyes községeknek mint egyes járdóknak és megyéknek, a magas kormányrendelet alapján berendezett

személyben mint gyáros nemcsak a belső, hanem a külföldi tűzoltó körökben is kiváló díszletekben részesült. Minőfolyó a nevezett Walszer Ferencz cégére annál inkább figyelemre a törvényhatóságok, másan nevezett cég. kinek gyártm. nyai már 1877-ben, 49,601 B. M. sz. rendelettel a törvényhatóságoknál ajánla lettek, a lefolyt évtized alatt minden tekintetben beállott a hozzá fűzött várakozások.

24 *

községi egységes veszvonalatokat,

továbbá nagyobb községek és a szervezendő tűzörségnek részére kocsis és mozdonyfecskendők, vízhozódócsókát, tűz- és mászólétrákat, és minden egyéb menőeszközöket és kötelező tűzoltóegységeket egyenlő felszerelést a legelőbb részletek. Ugy az egységes veszvonalatok, mint a 103 millimeter hengerátmérőű bíró más tűzfecskendők, kizárólag a magyar egységes csavarnak elfogadott Walszer-féle tömlőcsavarral láttatnak el. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átállomtatnak, mely végre az illető vízszállító konyódkarab beküldése keretük.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen eszközöltetnek.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmán odáig készített tűzfecskendőkkel hazánkban 9 ezer darabnál több van használatban.